

Úterý, 14. ledna 2014

P7_TA(2014)0017

Regionální známka kvality

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. ledna 2014 o regionální známce: na cestě k lepším postupům v ekonomice venkova 2013/2098(INI)

(2016/C 482/10)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 174 a následující články Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), které stanovují cíl hospodářské, sociální a územní soudržnosti a k jeho dosažení určují strukturální finanční nástroje,
 - s ohledem na článek 39 SFEU, který stanoví cíle společné zemědělské politiky,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ⁽²⁾,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a stanoviska Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Výboru pro regionální rozvoj (A7-0456/2013),
- A. vzhledem k tomu, že koncept územního rozvoje získal v posledních letech na významu, a to zejména díky tomu, že na něj byl v Lisabonské smlouvě učiněn výslovnější odkaz;
- B. vzhledem k tomu, že při reformě Agendy 2000 byl oficiálně zdůrazněn význam evropské politiky rozvoje venkova, která je druhým pilířem SZP; vzhledem k tomu, že tato reforma tak politice rozvoje venkova umožnila překročit limity pouhé sociálně strukturální politiky doplňující politiku zemědělských trhů;
- C. vzhledem k tomu, že budoucí rámcové nařízení o regionální politice vyzývá členské státy, aby přijaly integrované navrhovací a programovací systémy, které umožní vyšší soudržnost mezi víceletými programy Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (a Evropského rybářského fondu), a to díky společnému strategickému rámci, který zamezí zdvojení financování a překrývání iniciativ a bude v souladu s cíli strategie Evropa 2020 a bude stanoven formou smlouvy o partnerství, kterou vypracují členské státy ve spolupráci s hospodářskými a sociálními partnery a zástupci občanské společnosti; vzhledem k tomu, že opatření a iniciativy ve prospěch územního rozvoje, zejména venkovských oblastí, tedy musí být součástí celkového a meziodvětvového přístupu;
- D. vzhledem k tomu, že hranice mezi městem a venkovem je stále méně patrná a že v příměstských oblastech dochází k rozvoji zemědělství; vzhledem k tomu, že je důležité, aby se regionální politika doplňující politiku rozvoje venkova soustředila rovněž na venkovské oblasti s cílem podporovat inovativní a strukturální projekty;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487.

⁽²⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320.

Úterý, 14. ledna 2014

- E. vzhledem k tomu, že platné nařízení týkající se rozvoje venkova dává členským státům k dispozici nástroje rozvoje venkova, které nabízí členským státům a jejich regionům četné možnosti rozvoje, a vzhledem k tomu, že tyto možnosti jsou ve stávajících programech rozvoje venkova využívány nedostatečně kvůli nedostatku rozpočtových prostředků;
- F. vzhledem k tomu, že novým nařízením týkajícím se rozvoje venkova v programovém období 2014–2020 budou rozšířena opatření, která mají členské státy k dispozici, zejména pokud jde o opatření na podporu výroby kvalitních potravin, opatření na podporu spolupráce mezi územními subjekty za účelem zhodnocení všech zdrojů v podobě kvalitního zboží a služeb, posílení organizací producentů, jakož i o opatření směřující k inovacím a hospodářské diverzifikaci ve venkovských oblastech;
- G. vzhledem k tomu, že lepší začlenění prvovýrobců do potravinového řetězce prostřednictvím programů jakosti, podpory na místních trzích a v krátkých dodavatelských řetězcích je prioritou rozvoje venkova na období 2014–2020;
- H. vzhledem k tomu, že jedná-li se o rozvoj venkova, iniciativa LEADER nejlépe shrnuje koncepci spolupráce zahrnující širokou řadu subjektů, aniž by však došlo ke změně, pokud jde o zaměření na zemědělství, a vzhledem k tomu, že zapojené subjekty mohou usilovat o plnění společného územního projektu v tomto odvětví s cílem zdůraznit zvláštní charakteristiky a osvědčené postupy typické pro danou homogenní oblast;
- I. vzhledem k tomu, že výběr způsobů a typu podpory, které se mají v programech rozvoje venkova uplatnit, by měl být ponechán na rozhodnutí členských států či jejich regionů, pokud se rozhodnou pro regionální plánování; vzhledem k tomu, že členské státy mohou nejlépe určit, jaký důraz má být kladen na tyto programy na vnitrostátní a regionální úrovni;
- J. vzhledem k tomu, že k mobilizaci a k zapojení všech veřejných i soukromých subjektů, ať už působí na kterékoli úrovni, prostřednictvím společných přístupů lze použít metody s cílem rozvíjet spolupráci v celé řadě oblastí a zhodnotit veškerý potenciál, který je vlastní každému území, cestou sdílených projektů, měla by být tudíž zejména v tomto případě věnována pozornost významu místních rozvojových sdružení a sdružení a družstev producentů, která mohou v otázce přístupu na místní, regionální, vnitrostátní a mezinárodní trhy vystupovat jako privilegovaní partneři;
- K. vzhledem k tomu, že úspěšné a komplexní programy rozvoje venkova mohou mít skutečně pozitivní dopad na míru zaměstnanosti a konkurenceschopnost podniků ve venkovských oblastech, a mohou tedy snižovat riziko nezaměstnanosti nebo extrémní chudoby, které souvisí s nízkými příjmy na venkově;
- L. vzhledem k tomu, že územní známky špičkové kvality mohou přispívat k odolnosti a rozvoji územních ekonomik, zejména v nejzranitelnějších, horských a nejvzdálenějších regionech, neboť koordinují soubory kvalitního zboží (potravinářského i nepotravinářského) a služeb, které jsou navzájem nerozlučně spjaty, hluboce zakořeněny ve specifitě každého území a zejména jeho dědictví (historickém, kulturním, zeměpisném atd.); vzhledem k tomu, že tyto soubory zboží a služeb jsou jako celek nenahraditelné a vytvářejí v daném území příjem a nabízejí nové hospodářské příležitosti na místních i mezinárodních trzích a mohou se rovněž stát zastřešujícím prvkem na podporu regionů jakožto turistických destinací; vzhledem k tomu, že cílem těchto územních známek je určit území, která spolupracují, aby vytvořila společná partnerství a synergie s cílem využívat své zdroje v dlouhodobém horizontu, podpořit místní nebo regionální výrobce a své ekonomiky, což je zásadní pro kvalitu života na venkově a pro vyvážený rozvoj venkovských a městských oblastí; vzhledem k tomu, že tyto známky by neměly být zaměňovány s označeními kvality typu chráněné označení původu (CHOP), chráněné zeměpisné označení (CHZO) a zaručená tradiční specialita používaných pro potravinářské produkty, s těmito označeními však nejsou neslučitelné, ale naopak je doplňují; vzhledem k tomu, že by měly přispět k podpoře těchto systémů v rámci Evropské unie i mimo ni a ke zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky venkova a zároveň přinášet nové pracovní příležitosti;
- M. vzhledem k tomu, že systém chráněných označení původu (CHOP) a chráněných zeměpisných označení (CHZO) je účinný a velkou měrou přispívá k rozvoji venkova a územnímu rozvoji tím, že vytváří a šíří přidanou hodnotu prostřednictvím společných činností výrobců a všech dotčených stran a rovněž prostřednictvím způsobu, jakým dotčený region propagují na místních, regionálních a mezinárodních trzích; vzhledem k tomu, že regionální známka by nikdy neměla nahradit ani žádným způsobem ohrožovat systém CHOP a CHZO;

Úterý, 14. ledna 2014

- N. vzhledem k tomu, že prosazování a podpora synergií mezi primárním a terciárním sektorem na místní a regionální úrovni mohou zajistit trvale udržitelný rozvoj zemědělství a cestovního ruchu v EU;
- O. vzhledem k tomu, že je nutné vytvořit a uplatňovat účinný marketingový nástroj na podporu konkurenceschopnosti regionálních produktů, k povzbuzení místních výrobců a s cílem přispět k rozvoji regionální identity nejen v oblasti zemědělství, ale také v jiných oblastech;
1. vítá integrovaný přístup k územnímu rozvoji, který je stanoven v nařízení o společném strategickém rámci pro evropské fondy; konstatuje, že je třeba zajistit koordinaci a soudržnost mezi jednotlivými evropskými fondy, aby bylo možno dosáhnout harmonického, udržitelného a vyváženého územního rozvoje;
 2. konstatuje, že územní rozvoj je výslovně zařazen mezi cíle SZP jako doplněk dvou dalších cílů, jimiž jsou bezpečnost potravin a udržitelné využívání přírodních zdrojů a boj proti globálnímu oteplování;
 3. zdůrazňuje, že zemědělské regiony mají multifunkční úlohu zahrnující nejen rozvoj zemědělství, ale také dalších hospodářských a sociálních činností souvisejících s místní kapacitou rozvoje dovedností a know-how a podpory investic do zvýraznění a využití všech místních aktiv, hodnotného a skrytého potenciálu a zdrojů;
 4. vítá koncept místního rozvoje se zapojením místních komunit a vyzývá členské státy, aby tento koncept zavedly a odstranily případné překážky mezi ministerstvy a dalšími administrativními útvary zapojenými do správy tohoto nového inovativního přístupu; zdůrazňuje, že správné postupy by neměly být zatěžující, ani by neměly příslušným orgánům členských států vytvářet dodatečné náklady;
 5. vyzývá členské státy a jejich regionální orgány, aby prosazovaly dynamičtější formy participativní správy jako způsob provádění společných projektů územního rozvoje, které budou moci obsáhnout všechna ekonomická odvětví, včetně cestovního ruchu, a v rámci zemědělství potom potravinářská a nepotravinářská odvětví, jako jsou regionální projekty zaměřené na dodavatelský řetězec (týkající se krátkého dodavatelského řetězce, potravinových řetězců, místních jatek, výroby metanu v rámci projektů zacílených na zemědělskou biomasu, zelené chemie, biomateriálů atd.), se zvláštním důrazem na mikropodnikání a nové začínající podniky, a to na základě postupného uznávání identity každého území, která je zakotvena v jeho dědictví a opírá se o něj; konstatuje, že tyto postupy správy se opírají o mnohostranná partnerství mezi subjekty a strukturami, jejichž spolupráce může být založena na koncepci územních známek špičkové kvality; vyzývá proto členské státy, aby vytvořily platformu pro sdílení osvědčených postupů a využily zejména možnosti, které nabízí nástroj LEADER zaměřený na projekty rozvoje venkova;
 6. zdůrazňuje, že užší koordinace místních subjektů by mohla pomoci posílit ekonomiku venkova, zejména pokud jde o nejzranitelnější regiony, včetně horských regionů, a nejbližší regiony; zdůrazňuje, že pro tato území by měla být přínosem lepší organizace s cílem využít veškerý potenciál jejich zdrojů (včetně skrytých zdrojů) v zájmu všech subjektů, mezi nimiž existují vztahy vzájemné závislosti a solidarity (např. subjektů působících v oblasti zemědělství, drobné a tradiční řemeslné výroby, cestovního ruchu a tradice a zahrnujících organizace výrobců, sdružení, obchodní komory atd.); konstatuje, že cílem tohoto strategického sblížení subjektů je podchytit zdroje použitím logiky jednoho odvětví či řetězce dodávky, případně uvažováním nad rámec této logiky, a dospět k osvojení územní logiky, která umožní vytvořit na územní úrovni nové příjmy, jejichž zdrojem jsou soubory navzájem se doplňujících zboží a služeb, které odpovídají specifikům každého území; v tomto ohledu upřesňuje, že územní správa silně podpoří vytváření, rozvoj a posílení propagace zemědělských a potravinářských produktů, na něž se vztahují stávající systémy kvality založené na ochraně duševního vlastnictví, a zároveň že propagace kvalitních služeb (která není na evropské úrovni oficiálně uznávána), propagace zemědělských produktů a služeb se vzájemně posiluje, přičemž všechny subjekty zajišťují svým solidárním chováním propagaci veškerého zboží a služeb na jejich území;
 7. konstatuje, že ačkoli má být používání územní známky kvality hnací silou procesu vytváření územní hodnoty usilujícího o sdružení produktů a služeb z hlediska identity a sociální odpovědnosti a má doplňovat stávající režimy označování kvality zacílené na původ zemědělsko-potravinářských výrobků tím, že vytváří jednotný soubor a zajišťuje synergie mezi těmito produkty, označování tohoto druhu jde nad rámec stávajícího označování, jelikož se uplatňuje plošně na všechny produkty, zboží a služby na daném území a na model řízení používaný podniky, institucemi a místními subjekty na daném území;

Úterý, 14. ledna 2014

8. zdůrazňuje, že je nutné prosazovat různé formy sdružení mezi jednotlivými regiony a meziodvětvová partnerství s cílem zvýšit jejich konkurenceschopnost; uznává úlohu zastupujících subjektů, např. sdružení na regionální, celostátní i evropské úrovni, která se zasazují o propagaci regionálních známek a zvyšují a posilují rostoucí viditelnost jejich regionu; vyzývá k tomu, aby byla věnována větší pozornost iniciativám v oblasti regionálních známek, neboť se může jednat o společné téma v rámci evropské územní spolupráce a evropských iniciativ v oblasti financování a o nástroj, který představuje investici do dlouhodobé konkurenceschopnosti daného regionu;

9. domnívá se, že regionální značky kvality musí pomáhat zachovat obraz Evropy jako vysoce kvalitní turistické destinace na základě různých oblastí regionálního turistického ruchu, např. agroturistiky, cestovního ruchu ve venkovských oblastech, ekoturistiky a gastroturistiky, dále průmyslového, historického, přírodního a kulturního dědictví, ale také cyklistických stezek, kdy se jízda na kole kombinuje s hromadnou dopravou; zdůrazňuje, že neexistuje žádná evropská značka pro odvětví služeb, která by byla spojena s konkrétním územím a která by spotřebiteli umožňovala rozpoznat kvalitní produkt v oblasti cestovního ruchu; v této souvislosti doporučuje přispívat ke zkvalitňování služeb v cestovním ruchu, zejména pokud jde o venkovský cestovní ruch a malé podniky; má za to, že tato značka může přispět k vytvoření náhradního řešení místo tradičních odvětví, jako je zemědělství a chov zvířat; domnívá se, že každá značka kvality spojená s konkrétním místem musí odrážet řadu specifických vlastností zaručujících kvalitu a musí respektovat stávající značky, jako je pojmenování zemědělsko-potravinářských výrobků, a stavět na nich, aby nedocházelo k záměně za zemědělské výrobky, které jsou opatřeny značkou kvality, již zavedla EU;

10. domnívá se, že iniciativy jako síť EDEN (Evropské turistické destinace nejvyšší kvality) podporují konkurenceschopnost, přispívají ke vzniku udržitelného a vysoce kvalitního cestovního ruchu v regionu díky potenciálu mikropodniků a malých podniků a podílejí se na zapojení místních orgánů, navazování partnerství a diverzifikaci účastníků při vytváření regionální značky kvality; vyzývá Komisi, aby do souvisejících činností a programů, jako je např. EDEN, Calypso a jiné, zahrнула různé formy cestovního ruchu spojené s venkovskými činnostmi; zdůrazňuje, že je nutné podporovat činnosti venkovského cestovního ruchu cestou cílených opatření a programů;

11. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, aby budoucí programy rozvoje venkova nabízely odpovídající opatření a dostatečné prostředky k usnadnění řádné správy a udržitelných způsobů územní správy, a to za současné aktivizace a posílení opatření založených na společných činnostech: opatření týkající se spolupráce (včetně systémů udržitelné výroby), koordinace, výměn, sítí, inovací a vzdělávání, skupin výrobců, propagace, informování a investic, která jsou stanovena v nových nařízeních o rozvoji venkova; vyzývá místní akční skupiny v rámci programu LEADER+, aby poskytovaly podporu nezbytnou ke zřízení sítí spolupráce, v nichž se spojují místní a regionální výrobci, poskytovatelé služeb a kulturní instituce, jako jsou vysoké školy, knihovny a výzkumná střediska, aby bylo možné zahrnout do regionálních značek kulturní a historická hlediska, neboť tyto značky slouží k vytvoření trvalých spojení mezi vzděláváním, výzkumem a výrobou, a tím také k tvorbě pracovních míst;

12. má za to, že by se tyto programy měly vztahovat na četná odvětví, aniž by však zanedbávaly zemědělství, které má prvořadý význam, a měly by je posuzovat řídicí orgány odpovědné za plány rozvoje;

13. vyzývá Komisi, aby podpořila úsilí členských států při uznávání a prosazování nových forem spolupráce ve venkovských oblastech založené na územní známce špičkové kvality, a to s pomocí nástrojů v rámci reformy SZP, např. iniciativy Unie LEADER, technické pomoci a nástrojů pro vytváření sítí, programu pro podnikání a inovace, evropské sítě pro rozvoj venkova a rovněž dalších nástrojů a opatření, které mohou být nezbytné; tyto nové formy územní spolupráce jsou založeny na objektivním vyhodnocení regionálních synergií a zohledňují sociální, hospodářské a environmentální aspekty, udržitelnost, rozmanitost hospodářských a sociálních subjektů (včetně subjektů v oblasti cestovního ruchu), které se podílejí na podpoře regionální identity, a soubor specifického zboží a služeb, který lze na každém území rozvíjet, s cílem vytvořit a zachovat předanou hodnotu;

14. domnívá se, že v rámci nových forem územní spolupráce by členské státy měly být schopny využít všechna opatření na rozvoj venkova související s politikou kvality potravin s cílem rozvíjet zejména prodej na místních trzích a v krátkých dodavatelských řetězcích a podpořit udržitelnost a informovanost o výrobních postupech, přičemž by měly plně dodržovat předpisy EU a neovlivňovat, neohrožovat ani neoslabovat stávající systémy kvality Unie, jako jsou chráněné označení

Úterý, 14. ledna 2014

původu (CHOP), chráněné zeměpisné označení (CHZO) a zaručená tradiční specialita (ZTS); domnívá se, že v zemědělsko-potravinářském odvětví by se územní známka špičkové kvality měla omezovat na podporu systémů kvality CHOP – CHZO – ZTS, pokud jsou již zavedeny, nebo by měly podporovat jejich vytvoření, pokud dosud zavedeny nejsou; vyzývá Komisi, aby s ohledem na šíření různých označení a regionálních značek týkajících se potravinářských výrobků v Evropě vypracovala seznam značek s konkrétními regionálními rysy s cílem zabránit možným negativním dopadům na systémy kvality; je toho názoru, že koncepce regionální známky by měla být jednoznačně vymezena a měla by zohledňovat pozitivní zkušenosti se stávajícími značkami kvality (CHOP, kontrolované označení původu, CHZO) a že by měly být vypracovány koordinované strategie s cílem zamezit duplikacím a překrývání, přičemž je třeba vycházet ze společného přístupu založeného na rámci, jenž má být stanoven na úrovni EU;

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.
-